

André Ferenc

EGY TENYÉR ELÁGAZÁSAI

Részlet egy versciklusból

*„öt ujjam ötfelé kiált
déli harangzó a neved
füst a fű csontváz a fa
déli harangzó a nevem”
(Hervay Gizella: Öt ujjam ötfelé kiált)*

MUTATÓUJJ. A BEKÖLTÖZÉS

Neved senkiföldjén egymagában
álló toronyház. Mint hatalmas ujj,
mutat az égre. Egyszerre vádol,
figyelmeztet és számonkér.
Tömör, mégsem fenyeget.
Ha szememmel követem,
ahová mutat, felsejlenek
az égbolton a repedések.

Neved egymagában álló,
megkerülhetetlen felhőkarcoló.
A gomolygó fellegek hasát
néha áthatítja, és versek
fakadnak belőlük.

Neved architektúrája
nem otthonos, de ismerős.
A csillogó üvegben könnyen
magamra ismerek.

A lépcsőház csigái végtelen
hurkok, mégsem engedik
az eltévedést. A korlát,
kanyarokban a fikuszok,
árulkodó lábtörlők mutatnak
utat a tévelygőknek.

Ide üldözöttek hordják
a postát, kárhozottak
mosnak fel csütörtökönként,
száműzött szivárványok
simulnak a falakra. A lift,
mint egy kérdőmondat,
ritkán akad meg.

Minden emeleten a halál lakik.
Bárki arra jár, széles mosollyal
üdvözlí, kapucniját is hátrébb
tolja. Időjárás, kihez tetszett jönni,
s másképp, család, adjonisten.
Kezet nyújt. Ne feledje, 34. emelet,
10/14-es lakrész, a piros-fehér
batyumintás ajtó után kettővel.
Érintése – meglepő módon –
meleg. Bizalomgerjesztő.

Profi házmester: ajtaja mögöl
gomolyog a dinsztelt hagyma
illata, lakógyűlésekről sose késik,
a növényeket gondosan locsolja,
közkölséggel elmaradva nincs.

Gyalog megyek, megszokásból.
Megörökítem a legapróbb
részleteket, minden ajtócsukódást,
liftdorombolást, a vízvezetékek
szörtyögését, a falak visszhangzó,
rideg figyelmét. Elképzelem, hogy

a legutolsó emeleten mindenkinek
visszanőnek a szárnyai.

Hiába kopogok, senki nem nyit ajtót.
Pedig hallok bentől a motoszkálást.

Neved magasba meredő toronyház.
Mérőföldről is jól látható. Átala
tájékozódnak vándorok, gályák, léghajósok.
Hívogató és megközelíthetetlen.

Jó volna beleköltözni. Bérelni bár
egy kis vackot egy ideig. Hogy ott
szerepeljen neved a buletinemen,
hordjam magammal mindenhová.

Tartsak nagy vendégségeket, hadd
járják be minél többen lépcsőházad
végtelen folyosóit. Hadd kívánják
tág szemekkel, bárcsak ide költözhetnének.
Pedig világos: ilyen kimért tereket belakni
mi képtelenek volnánk.

KÖZÉPSŐ UJJ. A RÁOLVASÁS

*„hóvihar a te leheleted jégverés könyhullatásod
mosolyod mennykővillanás”
(Szilágyi Domokos: Boszorkány)*

építs házat vasbetonból
nyíljon föld nyelje el
főzz magadra hallgatásból
torkodba szakadjon
szövetkezzél szerelemmel
verjen végül vaságyra
reményhez ha rimánkodnál
rángasson hajadtól

járni hogyha tanulnál
lábad föld nyelje el
szárnyalni ha szeretnél
szívjon föld magához
zuhanni ha próbálnál
dobjon föld magasba
eget szülnél magadnak
húsodba hasadjon
földet szülnél magadnak
sár tapassza méhedet
tüzet raknál meg ne fagyj
nyelve arcod nyaldossa
kutat ásnál szomjadra
vize váljon epévé
akit egykor csókoltál
száját töltsék földrögök
akit egykor szerettél
máját marják giliszták
akit ujjad simított
nyomán nyüvek másszanak
akit vettél véredből
föld legyen a dunnája
valahányszor felnevetsz
szálljon szádból rettenet
valahányszor felzokogsz
föld alattad megremeg
igazságot ültetnél
földje is kiszáradjon
szabadságot ha vetnél
azt az iszap mossa el
neved hogyha kiáltják
füled sár lepje be
éhed hogyha oltanák
szép ajkad beforrjon
szemed is elszürküljön
mint száműzött szívárvány
ha zihálva menekülsz
illanjon el levegőd

kezed kihez nyújtanád
kezek helyett kopjafák
véghetetlen folyosók
kongják ami hátravan
a te igazságod legyen
mindig igazságtalan

élted hulljon száz darabra
föld amit ad elragadja
mint a szó maradsz magadra
minden nap halottak napja
minden nap halottak napja

KISUJJ. A SZELLEMGYAKORLAT

*Mély levegő. Hunyd le szemed.
Engedd el magad.*

Figyeld, ahogy a levegő tüdődbe kucorodik.
Melegedik picit, majd lassan visszakúszik.
Most csak ez van. Csak erre figyelj.
Mint egy madár csőrében a világ,
maradj mozdulatlan.

Belégzés.

Képzeld magad elé a főteret,
a macskakövek kocogását,
a szökőkút halk csobogását,
a templomot, ahogy tornyát
magához öleli, a burrogó
galambokat.

A kávéházak körül pincérek
nyüzsögnek, eleganciájuk
ragályos. Pizza, pörkölt és

kürtős illat keveredik autók
búgó benzingőzével.

Benntart.

Képzeld, hogy mindenki,
akivel itt valaha végimentél,
akivel találkozót beszéltél meg,
vagy csak összefutottál,
shaormával a kézben,
az most itt áll.

Kilégzés. Szem csukva.

Képzeld, hogy sorra mindenkihez
odamész. Köszönni akarsz,
de nem megy: a szád ellenszegül.
Most képzeld azt, hogy
nekiveselkedsz, és lehullik
rólad a szájjár. Hangod felszabadul.

Belégzés.

Köszönsz, de köszönés helyett
sárguló fogaid közül egy kis,
kerekes dal gurul elő. Ne lepődj meg.
Figyeld a dalt.

Legyen ez a dal légies, de kézzel
fogható. Mint egy papírrepülő.

Legyen új, de csengjen mégis
ismerősen. Mintha már
hallottad volna valahol,
de még nem áztatta puhára
a nosztalgia.

Legyen meleg és otthonillatú,
mint a kedvenc takaród.

Legyen ez a dal egy bocsánatkérés.

Benntart.

És most énekeld el sorra mindenkinek,
aki itt kísért. Engedd ki magadból,
hullámai áraszák el a teret.
Indázzon fel a Szent Mihály-templom
tornyán, nyaldossa végig a harang
nyelvét. Ömöljön be a kávézóba
és a vendéglőkbe, tapicskoljanak
benne bokáig a pincérek.

Áradjon be a bankszékházakba,
kenje össze az alkalmazottak
gondosan vasalt ingét.
Vegye át a kasszagépek
és automaták lüktetését,
nyomja el az autók duruzsolását,
csavarja maga köré az időt.

Kifúj.

Engedd ki magadból a dallamot,
énekeld el sorra minden hunyorgó
szellemednek.

Nézd: szemük ragyogás.
Nézd: arcuk simulás.
Nézd: szájuk megengedés.

Énekelj nekik. Meglátod, mostantól
foszforeszkálni fognak a sötétben.

Járd sorba őket.
Nyújtsd fehér kezed felénk.
Látod? Érintésük fátyolos. Nem hideg.
Nem idegen. Köszöntenek, mint
egy szívélyes házmester. Jó vagy.
Jókor, jó helyen. Érted gyűltek össze.
Látod? Pont jó vagy. És gyönyörű.

Beszív.

A sor hosszú. A dal kitart. Ne siess. Ráérsz.
Egyszerű ez. Mint a tömondatok.
Ez az idő a tiéd. Érted köröz.
Benned nyújtózik. Ne hagyd abba.
Látod? Egyre könnyebb vagy.
A szorítás lazul.

A sor hosszú. Lábnyomod körbeér.
A sor végén te állsz. Ne hagyd abba.
Nyújtsd kezed. Kérd magad tánra.
Simulj hozzád. Simulj, míg elpihen
a kar, csendesül a mell, fellazul
a váll. Arcod ilyen közélről egész
belátható. Együtt még könnyebb vagy.

Benntart.

Énekelj veled. Hangod hangoddal
összeér. Hajad hajadba omlik. Énekelj.
Hadd hasítsa át az eget.

Ami talpad alatt van, az lehet a tiéd.
Ami talpad fölött, az te vagy.
Ami a kettő között, az a megérkezés.

Kifúj.

Szem csukva.

Itt vagy?